

VZŤAH ŽIAKOV K ŠKOLE

* VÝSLEDKY VÝSKUMU U ŽIAKOV ZŠ A SŠ *

Mgr. Marcela Bieliková
Ústav informácií a prognóz
školsťva

Škola a rodina predstavujú pre človeka a jeho osobnostný vývoj najvýznamnejšie prostredie. Sú miestom, kde si mladý človek osvojuje základy pre svoj ďalší život. Výsledky výskumov a každodenná skúsenosť potvrdzujú, že kvalita vzťahov medzi ľuďmi dočasne alebo trvalejšie odkázaných na spolužitie, spoluprácu, významne vplýva na ich prežívanie, správanie a konanie. Uvedený všeobecný poznatok o vplyve kvality medziľudských vzťahov sa vzťahuje aj na prostredie školy. Kvalita vzťahu medzi učiteľom a žiakom ovplyvňuje dosah, šírku a hĺbku učiteľovho výchovného a osobného pôsobenia na žiakov. Na druhej strane vzťah žiaka k učiteľom významnou mierou vplýva na celkový vzťah žiaka k škole, spolužiakom, k plneniu školských povinností a k celkovej klíme v triede a škole.

Výskum „Vzťah žiakov základných a stredných škôl k súčasnej škole“, ktorého cieľom bolo získať relevantné informácie o súčasných postojoch a vzťahu žiakov základných a stredných škôl k svojej škole, výchovno-vzdelávaciemu procesu, učiteľom, spolužiakom, mimoškolskej záujmovej činnosti a voľnému času sa realizoval na Ústave informácií a prognóz školstva z poverenia Ministerstva školstva, vedy výskumu a športu SR. Súčasťou cieľa bola aj identifikácia mnohorozmernej štruktúrovanej siete väzieb, ich charakteru, sily a štatistickej diferenciacie z pohľadu sledovaných faktorov (druhu školy, región, veľkosť sídla školy, zriaďovateľ, vek a pohlavie respondentov).

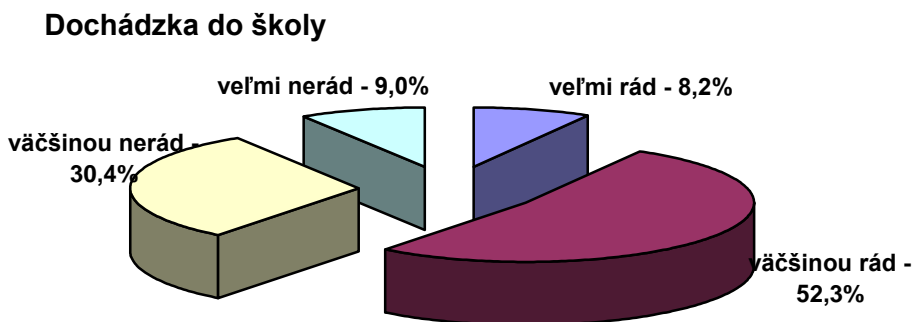
Dochádzka do školy

Význam školy v živote jednotlivca a spoločnosti podčiarkuje aj skutočnosť, že jej existencia je zakotvená v Ústave SR. Listina základných ľudských práv ako súčasť ústavy stanovuje, že

„každý má právo na vzdelanie. Školská dochádzka je povinná po dobu, ktorú stanovuje zákon.“

Škola si je vedomá náročných úloh, a že je prostredím prípravy žiakov pre život. Od toho, aká je klíma v škole a triede, vo veľkej miere závisí, či ju žiak navštevuje so záujmom, alebo ju vníma ako nevyhnutnú samozrejmosť. Nie je len miestom získavania vedomostí, ale aj miestom, v ktorom sa žiak dobre a príjemne cíti, ktoré mu vytvára dobré citové zázemie pre jeho učebnú činnosť. (Petlák, E.: Klíma školy a klíma triedy, 2006)

Graf č. 1: Dochádzka do školy

Zo súboru 1 263 oslovených žiakov základných škôl približne každý druhý (52,3 %) chodí do školy väčšinou rád a 8,2 % dokonca veľmi rád. Zarážajúco sa však javí skutočnosť, že 9,0 % oslovených žiakov základných škôl

chodí do školy veľmi nerado a necelá tretina (30,4 %) uviedla, že do školy chodí väčšinou nerada. Hoci u skúmaných žiakov základných škôl prevažuje pozitívne vnímanie dochádzky do školy, **za zamyslenie stojí skutočnosť, že takmer 40,0 % žiakov sa vyjadriло, že do školy chodí celkovo nerado.**

Porovnaním získaných výsledkov podľa **druhu školy** (základné a stredné školy) sa zistilo, že hoci v oboch súboroch prevláda pozitívny postoj k dochádzke do školy, sú to výraznejšie žiaci stredných škôl, ktorí prezentovali nevôľu v súvislosti s dochádzkou do školy (SŠ: 41,9 % / ZŠ: 39,4 %). S vyšším stupňom vzdelania narastá celková neochota žiakov chodiť do školy. Pritom práve vo vyššom počte chodia do školy veľmi neradi práve žiaci základných škôl (ZŠ: 9,0 % / SŠ: 7,3 %).

Tabuľka č.1: Chodenie do školy (v %)

	Do školy chodím:					
	veľmi rád (1)	väčšinou rád (2)	kladné spolu (1+2)	väčšinou nerád (3)	veľmi nerád (4)	záporné spolu (3+4)
ZŠ	8,2	52,3	60,5	30,4	9,0	39,4
SŠ	6,3	51,9	58,2	34,6	7,3	41,9

Rozdiely vo vzťahu ku **kraju SR** potvrdili, že do školy chodia **radi** najčastejšie žiaci základných škôl z Trenčianskeho (65,9 %), Košického (63,6 %) a Nitrianskeho kraja (63,3 %). Najmenej radi navštevujú školu žiaci Trnavského (50,0 %) a Banskobystrického kraja (56,0 %). **Záporný postoj** k dochádzke do školy najčastejšie vyjadrovali žiaci Trnavského kraja (50,0 %). Približne každý piaty oslovený žiak z Trnavského kraja chodí dokonca do školy veľmi nerád (20,5 %). Negatívne stanovisko k dochádzke do školy vo vysokom percente prezentovali aj žiaci z Banskobystrického (44,0 %), Žilinského (38,5 %) a Prešovského (38,8 %) kraja.

Tabuľka č. 2: Chodenie do školy podľa krajov (v %)

Kraj	Do školy chodím:					
	veľmi rád (1)	väčšinou rád (2)	kladné spolu (1+2)	väčšinou nerád (3)	veľmi nerád (4)	záporné spolu (3+4)
Bratislavský	5,8	55,8	61,6	27,5	10,8	38,3
Trnavský	2,5	47,5	50,0	29,5	20,5	50,0
Trenčiansky	17,0	48,9	65,9	28,9	5,2	34,1
Nitriansky	3,3	60,0	63,3	30,7	6,0	36,7
Žilinský	3,9	57,5	61,4	32,4	6,1	38,5
Banskobystrický	13,7	42,3	56,0	35,7	8,3	44,0
Prešovský	10,6	50,5	61,1	28,2	10,6	38,8
Košický	7,5	56,1	63,6	29,5	6,9	36,4

Štatisticky významné závislosti sa v súbore žiakov základných škôl prejavili aj vo vzťahu **k pohlaviu, veku, prospechu respondentov a k zriaďovateľovi školy.**

Výsledky dokazujú, že veľká obľúbenosť školskej dochádzky (veľmi rád) u žiakov ZŠ **klesá so zvyšovaním veku respondentov** (10-roční 39,5 %, 11-roční 11,5 %, 12-roční 13,7 %, 13-roční 6,3 %, 14-roční 5,3 %, 15-roční 4,4 %, 16-roční 0,0 %). V prípade priznania, že do školy chodím veľmi nerád, sa potvrdila opačná tendencia. **So zvyšovaním veku respondentov rastie ich nechuť chodiť do školy.**

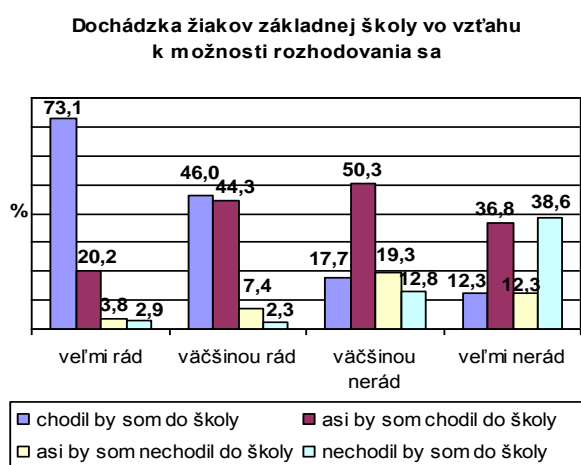
Výrazne častejšie ako chlapci uvádzali chuť chodiť do školy dievčatá (68,3 % / 51,8 %) a približne každé desiate dievča zo základnej školy chodí do školy veľmi rado (9,6 %), zatiaľ čo až 13,6 % chlapcov vyjadriло veľkú nechuť chodiť do školy.

Dochádzka do školy je významnou mierou ovplyvnená aj prospechom žiakov. Hoci približne polovica oslovených žiakov základných škôl s prospechom s vyznamenaním, veľmi dobre a dobre uviedlo, že do školy chodia väčšinou radi (56,5 %, 52,9 % a 51,1 %), aj tu vidieť určitú klesajúcu tendenciu vo vzťahu k obľúbenosti dochádzky do školy. Zároveň **so zhoršovaním prospechu žiakov, klesá ich obľúbenosť chodiť do školy** (s vyznamenaním – 9,9 %, veľmi dobre – 7,3 % a prospel – 8,1 %).

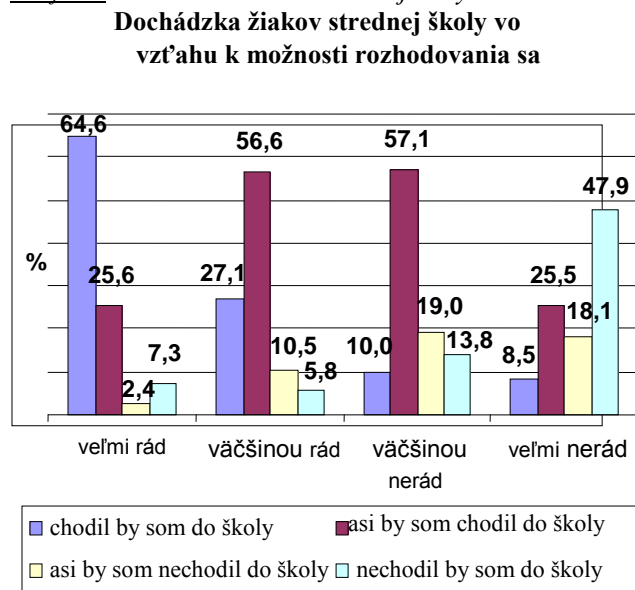
Sledovaním uvedeného javu **na základe zriaďovateľa školy sa zistilo, že radšej chodia do školy žiaci cirkevných škôl ako štátnych** (75,8 % / 59,8 %). Možno konštatovať, že približne každý piaty žiak základnej cirkevnej školy chodí do školy veľmi rád, v prípade štátnej školy je to len 7,6 %. Na druhej strane každý desiaty žiak zo štátnej základnej školy uviedol, že chodí do školy veľmi nerád (9,2 %), v cirkevnej škole takýto názor zastáva iba 6,5 % opýtaných.

Signifikantné rozdiely preukázali, že žiaci, ktorí chodia do školy veľmi radi až v takmer 75,0 % by v prípade možnosti výberu ísť alebo neísť jeden deň v týždni do školy, jednoznačne volili chodenie do školy. Táto možnosť dominovala aj v odpovediach žiakov, ktorí chodia do školy väčšinou radi (46,0 %). Pritom tí žiaci, ktorí chodia do školy veľmi neradi až v 38,6 % by v prípade možnosti voľby do školy jednoznačne nešli, respektíve by do školy asi chodili, ale v závislosti na tom, čo by sa učilo (36,8 %). Zaujímavý sa javí fakt, že každý druhý oslovený žiak základnej školy (50,3 %), ktorý priznal, že do školy chodí väčšinou nerád, by asi do školy chodil, pričom svoje rozhodnutie podmieňoval obsahom preberaného učiva. Pre porovnanie výsledkov so súborom žiakov stredných škôl uvádzame nasledovné grafy.

Graf č. 2: Dochádzka žiakov základnej školy vo vzťahu k možnosti rozhodovania sa

Graf č. 3: Dochádzka žiakov strednej školy vo vzťahu k možnosti rozhodovania sa

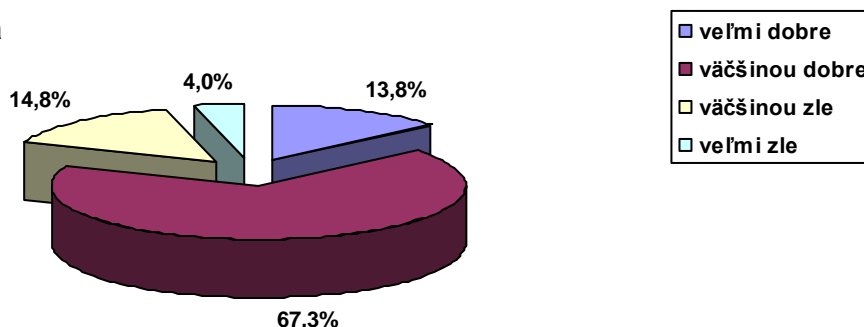
Klíma v škole

Klíma školy resp. triedy je významnou emocionálnou záležitosťou. Škola musí byť nielen miestom poskytujúcim žiakom nové vedomosti, ale aj miestom, kde sa cítia bezpečne, v ktorom môžu rozvíjať nielen kognitívnu, ale aj emocionálnu stránku svojej osobnosti.

Väčšina oslovených žiakov základných škôl vyjadrila pozitívne pocity v prostredí školy. Približne 68 % uviedlo, že sa v škole cíti väčšinou dobre a 13,8 % dokonca veľmi dobre. Negatívny postoj vyjadrilo necelých 20,0 % žiakov základných škôl. Z nich 14,8 % sa v škole cíti väčšinou zle a 4,0 % sa priznali, že sa v škole cítia veľmi zle.

Graf č. 4: Školská klíma

Školská klíma

Porovnaním výsledkov podľa druhu školy sa nepotvrdili rozdiely. Pocity žiakov v základných a stredných školách boli takmer totožné. Podrobnejšie údaje sú uvedené v tabuľke č. 3.

Tabuľka č. 3: Pocity žiaka v škole (v %)

Druh školy	V škole sa cítim:					
	veľmi dobre (1)	väčšinou dobre (2)	kladné spolu (1+2)	väčšinou zle (3)	veľmi zle (4)	záporné spolu (3+4)
ZŠ	13,8	67,3	81,1	14,8	4,0	18,8
SŠ	11,2	70,2	81,4	15,6	3,1	18,7

Z odpovedí respondentov však vyplynulo, že pozitívne pocity vo vzťahu ku klíme školy vyjadrovali najmä žiaci Trenčianskeho (85,1 %) a Košického kraja (85,0 %). Nasledujú žiaci Bratislavského (80,0 %), Nitrianskeho (79,3 %) a Prešovského (79,1 %) kraja. Zlé pocity v škole boli príznačné najmä pre žiakov Trnavského kraja, kde každý štvrtý oslovený žiak (25,4 %) uvádzal, že sa v škole necíti dobre. Z nich 11,5 % sa v škole cíti veľmi zle a 13,9 % väčšinou zle. Zaujímavá je skutočnosť, že výrazne negatívne postoje ku klíme v škole vyjadrovali najviac žiaci z Trnavského (11,5 %) a Bratislavského (5,0 %) kraja. Najmenej sa veľmi zle v škole cítia žiaci zo Žilinského kraja (0,6 %).

Tabuľka č. 4: Pocity žiaka v škole podľa krajov (v %)

Kraj	V škole sa cítim:					
	veľmi dobre (1)	väčšinou dobre (2)	kladné spolu (1+2)	väčšinou zle (3)	veľmi zle (4)	záporné spolu (3+4)
Bratislavský	12,5	67,5	80,0	15,0	5,0	20,0
Trnavský	8,2	66,4	74,6	13,9	11,5	25,4
Trenčiansky	20,9	64,2	85,1	12,7	2,2	14,9
Nitriansky	6,0	73,3	79,3	16,7	4,0	20,7
Žilinský	6,7	79,3	76,0	13,4	0,6	14,0
Banskobystrický	13,2	65,3	78,5	16,8	4,8	21,6
Prešovský	18,5	60,6	79,1	16,7	4,2	20,9
Košický	22,0	63,0	85,0	12,7	2,3	15,0

Štatisticky významné závislosti uvedeného javu sa potvrdili vo vzťahu k sledovaným znakom: vek, pohlavie, školský prospech a zriaďovateľ školy.

Rozdiely v súbore žiakov základných škôl ukázali, že **v škole sa výrazne lepšie cítia dievčatá ako chlapci** (87,3 % / 74,1 %), ktoré až v 15,6 % priznávali veľmi dobré pocity. Na druhej strane každý štvrtý oslovený chlapec, žiak základnej školy, sa v škole cíti väčšinou zle, alebo veľmi zle. U dievčat takýto názor zastáva 12,7 % opýtaných. Zároveň 6 % chlapcov a 2,3 % dievčat sa v škole cíti veľmi zle.

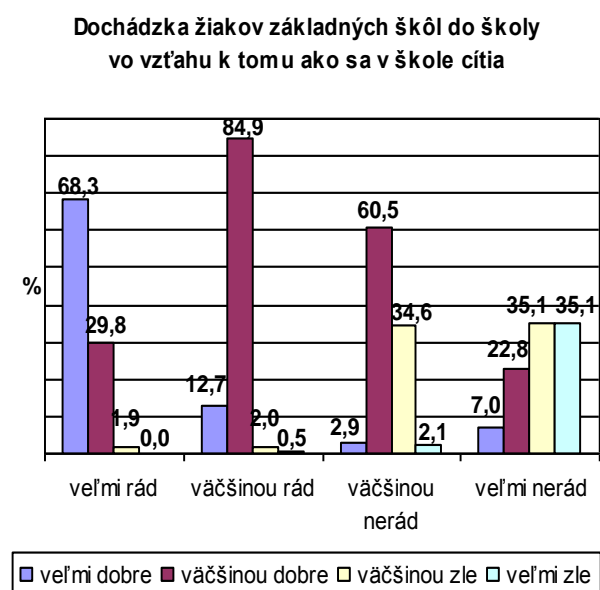
Určité špecifiká sa potvrdili aj vo vzťahu k veku respondentov. Ako v jednej z predchádzajúcich otázok sa potvrdila tendencia poklesu pozitívnych pocitov a pozitívnej klímy v škole (cítim sa veľmi dobre) s nárastom veku žiakov (10-roční 39,5 %, 11-roční 18,7 %, 12-roční 13,0 %, 13-roční 14,4 %, 14-roční 11,8 %, 15-roční 8,1 %, 16-roční 0,0 %). Na druhej strane **s vekom respondentov stúpajú negatívne pocity.** Najmenej žiakov, ktorí uviedli, že sa v škole cítia zle, malo 11 rokov (10,8 %) a najviac malo 16 rokov (33,4 %).

Rozdiely sa prejavili aj vo vzťahu k školskému prospechu sledovaných žiakov základných škôl. Ten významnou mierou ovplyvňuje pocity žiaka v škole. **So zhoršovaním prospechu žiakov klesajú kladné pocity a narastajú záporné.** Až 86,2 % žiakov s vyznamenaním sa v škole cíti dobre a 13,8 % zle. Dobre sa v škole cíti 84,3 % žiakov s veľmi dobrým prospechom a 78,0 % s prospechom prospel. Súčasne veľmi dobre sa v škole cítia najčastejšie žiaci s vyznamenaním (16,2 %), žiaci s prospechom veľmi dobre (16,1 %) a žiaci s prospechom prospel (11,1 %). Zaujímavá je skutočnosť, že približne 5,0 % žiakov s vyznamenaním a s prospechom prospel sa v škole cítia veľmi zle (4,3 % a 4,5 %).

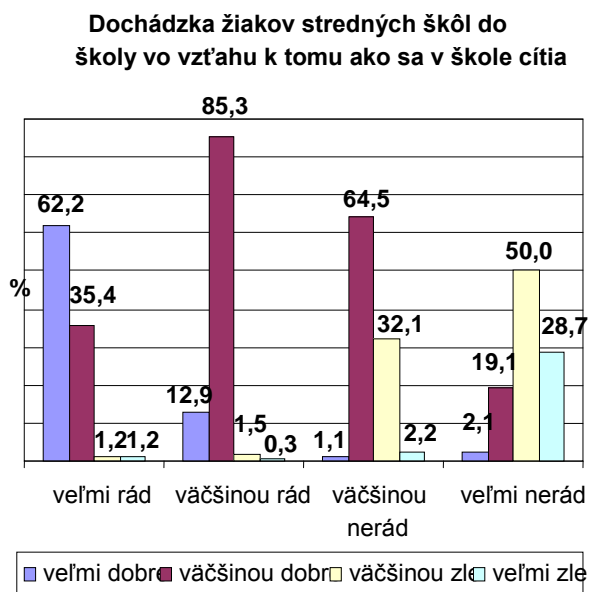
Positívne pocity v škole o niečo výraznejšie pociťujú žiaci cirkevných ako štátnych škôl (87,1 % / 80,8 %). Zároveň približne každý štvrtý žiak cirkevnej základnej školy (27,4 %) uvádzal, že sa v škole cíti veľmi dobre a nenašiel sa ani jeden, ktorý by sa cítil veľmi zle. U žiakov štátnych škôl sa v škole cíti zle takmer 20,0 % opýtaných (19,2 %) a 4,3 % z nich dokonca veľmi zle. Klíma v škole, ako sa žiak v nej cíti, významnou mierou ovplyvňuje aj jeho dochádzku do školy. Respondenti, ktorí uvádzali že chodia do školy veľmi radi až v 68,3 % sa v škole cítia veľmi dobre a takmer každý tretí (29,8 %) väčšinou dobre. V súbore oslovených žiakov sa nenašiel ani jeden taký, ktorý chodí do školy veľmi rád a pritom sa v škole cíti veľmi zle a len 1,9 % uviedlo, že sa cíti v škole väčšinou zle.

Je teda zrejmé, že **kladné pocity pri dochádzke do školy sú významnou mierou ovplyvnené dobrou klímou v škole.** Žiaci, ktorí sa v škole dobre cítia, majú dobré vzťahy so spolužiakmi i učiteľmi chodia do školy radi, zatiaľ čo žiaci pociťujúci v škole zlú atmosféru navštevujú školu väčšinou neradi alebo veľmi neradi. Každý tretí oslovený žiak základnej školy, ktorý uviedol, že do školy chodí veľmi nerád sa v škole cíti väčšinou zle alebo veľmi zle (zhodne 35,1 %). Pritom však až 60,5 % žiakov, ktorí chodia do školy väčšinou neradi sa v škole cítia väčšinou dobre. Nechť chodiť do školy môže byť v tomto prípade ovplyvnená aj inými faktormi, ako je: **stres zo skúšania, nezujem o obsah učiva, iné záujmy, zlé medziľudské vzťahy a podobne.** Pre porovnanie výsledkov v súboroch žiakov základných a stredných škôl uvádzame nasledovné grafy.

Graf č. 5: Dochádzka žiakov základných škôl do školy vo vzťahu k tomu ako sa v škole cítia

Graf č. 6: Dochádzka žiakov stredných škôl do školy vo vzťahu k tomu ako sa v škole cítia

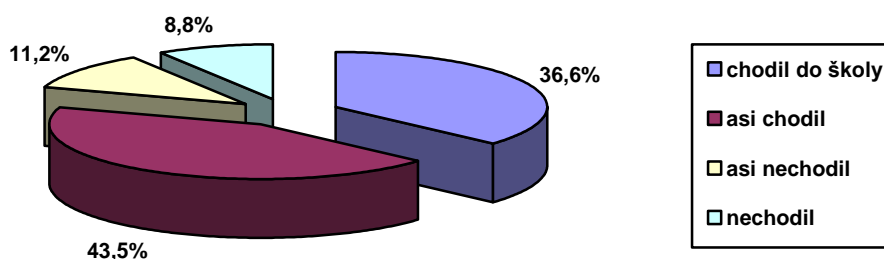

Možnosti voľby pri dochádzke do školy

V súvislosti so sledovaním klímy v škole a postojom žiakov k dochádzke bola respondentom v dotazníku predložená hypotetická možnosť samostatne rozhodnúť, či by jeden deň v týždni išli, resp. nešli do školy. Získané podiely boli nasledovné: do školy by išlo 36,6 %, asi by išlo podľa toho, čo by sa učilo 43,5 %, asi by nešlo 11,2 % a nešlo by 8,8 % žiakov.

Graf č. 7: Voľba pri dochádzke do školy

Voľba pri dochádzke do školy

Do školy by v prípade voľby častejšie chodili žiaci základných ako stredných škôl (ZŠ: 80,1 % / SŠ: 74,7 %).

Tabuľka č.5: Možnosť voľby chodiť / nechodiť jeden deň v týždni do školy (v %)

Druh školy	Možnosť voľby					
	chodil do školy (1)	asi chodil (2)	kladné spolu (1+2)	asi nechodil (3)	nechodil (4)	záporné spolu (3+4)
ZŠ	36,6	43,5	80,1	11,2	8,8	20,0
SŠ	22,2	52,5	74,7	13,5	11,8	25,3

Najčastejšie by v prípade možnosti voľby do školy chodili žiaci z Bratislavského kraja (84,0 %). Takmer každý druhý žiak (46,2 %) v tomto kraji zároveň uviedol, že by jednoznačne chodil do školy. Na druhej strane žiaci z Bratislavského kraja najmenej podmieňovali chodenie do školy konkrétnym druhom učiva (37,8 %). Vysoké percentuálne zastúpenie v kladnom postoji k dochádzke do školy v prípade možnosti voľby mali aj respondenti zo škôl v Trenčianskom (83,7 %), Prešovskom (82,8 %) a Banskobystrickom (82,1 %) kraji. Najnižšie zastúpenie tu vykazovali žiaci základných škôl z Košického kraja (74,0 %). Výsledok základných škôl Košického kraja môže byť čiastočne ovplyvnený slabšou školskou dochádzkou rómskych detí.

Záporné stanovisko k dochádzke do školy v prípade možnosti výberu volilo okolo 20 % oslovených žiakov z každého kraja. Najčastejšie to boli žiaci z Košického (26,0 %), Trnavského (24,6 %) a Žilinského (21,2) kraja. Podrobnejšie výsledky sú zachytené v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka č. 6: Možnosť voľby chodiť/nechodiť jeden deň v týždni do školy podľa krajov (v %)

Kraj	Možnosť voľby					
	chodil do školy (1)	asi chodil (2)	kladné spolu (1+2)	asi nechodil (3)	nechodil (4)	záporné spolu (3+4)
Bratislavský	46,2	37,8	84,0	7,6	8,4	16,0
Trnavský	36,9	38,5	75,4	9,8	14,8	24,6
Trenčiansky	36,3	47,4	83,7	10,4	5,9	16,3
Nitriansky	34,0	45,3	79,3	14,7	6,0	20,7
Žilinský	32,4	46,4	78,8	15,1	6,1	21,2
Banskobystrický	44,0	38,1	82,1	10,1	7,7	17,8
Prešovský	34,4	48,4	82,8	6,5	10,7	17,2
Košický	31,8	42,2	74,0	15,0	11,0	26,0

V prípade možnosti slobodnej voľby, **by do školy o niečo častejšie chodili dievčatá ako chlapci** (76,5 % / 83,2 %). Uvedené výpovede korešpondujú so skutočnosťou, že dievčatá vo vyššom percentuálnom zastúpení ako chlapci radi chodia do školy a cítia sa v nej dobre. Necelá polovica dievčat (41,3 %) by jednoznačne volila chodenie do školy. Chlapci uvedenú možnosť označili v 31,3 %. Približne každý štvrtý chlapec (23,5 %) a každé šieste dievča (16,8 %) by však do školy nechodili. Z nich potom 12,6 % chlapcov a 5,4 % dievčat jednoznačne označilo nechodenie do školy.

Na základe rozloženia odpovedí podľa veku respondentov sa zistilo, že **so zvyšujúcim vekom žiakov sa opäť prejavila klesajúca tendencia chodenia do školy** (10-roční 68,4 %, 11-roční 48,9 %, 12-roční 42,2 %, 13-roční 36,2 %, 14-roční 29,0 %, 15-roční 32,2 %). Na druhej strane najčastejšie by do školy nechodili starší žiaci, takže potvrdili väčší záujem o školu zo strany mladších žiakov.

Rozhodovanie žiakov o uvedenej možnosti **významnou mierou ovplyvňuje aj ich školský prospech**. Väčšina žiakov by nezávisle od prospechu do školy chodila a to či už jednoznačne, alebo podľa toho, čo by sa učilo (s vyznamenaním 81,3 %, veľmi dobre 77,1 % a prospel 81,9 %), približne štvrtina žiakov základných škôl s veľmi dobrým prospechom by do školy asi, alebo určite nechodila. **Jednoznačné odmietnutie chodenia do školy v prípade možnosti voľby však so zhoršovaním školského prospechu narastá**. Určite by do školy nechodilo 9,0 % žiakov ktorí prospeli, 8,8 % s veľmi dobrým prospechom a 7,9 % vyznamenaných. Z toho vyplýva, že dobré školské výsledky sú pre žiakov motivujúcim činiteľom.

Získané výsledky vo vzťahu k zriaďovateľovi školy nepotvrdili významné rozdiely. V približne rovnakom počte by do školy chodili žiaci štátnych i cirkevných škôl (80,1 %/79,0 %).

Do školy by jednoznačne chodili najmä žiaci, ktorí sa v škole cítia väčšinou dobre (72,9 %) a každý piaty oslovený žiak s veľmi dobrými pocitmi (20,2 %). Naopak, určite by do školy chodilo len 6,1 % tých žiakov, ktorí sa v škole cítia väčšinou zle a necelé jedno percento (0,9 %) tých, ktorí sa cítia veľmi zle. Títo žiaci základných škôl potom až v 39,2 % by do školy v prípade možnosti nešli. Výsledky potvrdzujú vplyv klímy v škole na dochádzku a to ako povinnú, tak aj v prípade možnosti voľby. Obsah učiva je taktiež popri pocitoch do určitej miery faktorom ovplyvňujúcim školskú dochádzku. Je zrejmé, že v základných školách panuje **celkovo dobrá klíma, reprezentovaná väčšinou dobrými medziľudskými vzťahmi**.

Výsledky možno zhrnúť do nasledovných bodov:

1. Z reprezentatívneho výberového súboru 1 263 žiakov základných škôl približne každý druhý (52,3 %) chodí do školy väčšinou rád a 8,2 % veľmi rád. Negatívnym faktom je, že takmer tretina respondentov (30,4 %) uviedla, že do školy chodí väčšinou nerada a 9 % chodí do školy veľmi nerado. **Štatisticky významné diferencie v odpovediach sa prejavili medzi krajinami, potvrdili sa vzťahy k pohlaviu, veku, prospechu a k zriaďovateľovi školy.** Obľúbenosť (chodím veľmi rád) klesala so zvyšovaním veku žiakov, dievčatá ju uvádzali výrazne častejšie ako chlapci (pomer 68,3 % / 51,8 %). Z pohľadu zriaďovateľa sa zistilo, že radšej chodia do školy žiaci cirkevných ako štátnych škôl (pomer 75,8 % / 59,8 %). Dochádzka do školy je významne ovplyvnená aj prospechom žiaka.

 Hoci u žiakov základných škôl prevažuje pozitívny pocit v súvislosti s dochádzkou do školy (60,5 %), na zamyslenie je vysoký podiel žiakov - 39,4 %, ktorí do školy nechodia radi.

2. Škola je nielen miestom poskytujúcim nové vedomosti, ale aj priestorom, v ktorom sa žiaci cítia bezpečne, v ktorom môžu rozvíjať aj emocionálnu stránku svojej osobnosti. Väčšina respondentov vyjadrila pozitívne pocity o prostredí školy. Približne 68 % uviedlo, že sa v škole cíti väčšinou dobre a 13,8 % dokonca veľmi dobre. Negatívny postoj vyjadrilo necelých 20 % žiakov základných škôl. Podobne ako v predchádzajúcom prípade boli aj v hodnotení školskej klímy identifikované významné rozdiely z pohľadu krajov, pohlavia, veku, prospechu a zriaďovateľa školy.

 Žiaci, ktorí sa v škole dobre cítia, majú dobré vzťahy so spolužiakmi i učiteľmi, chodia do školy radi. Zatiaľ čo žiaci pociťujúci v škole zlú atmosféru navštevujú školu väčšinou neradi alebo veľmi neradi. Je teda zrejmé, že obľúbenosť školskej dochádzky je významnou mierou ovplyvnená dobrou klímou v škole.

Zhrnutie

Vzťah žiakov ku škole a vzdelávaniu zohráva jednu z podstatných rolí pri motivácii žiakov a študentov k ich vzdelávacím výsledkom, ako aj v správaní, dodržiavaní noriem školy, spoločnosti, k sebe. Vzťah zohráva popri schopnostiach žiakov a podmienkach vzdelávania najdôležitejšiu úlohu, ktoré sa prejavujú vo vzdelávacích výsledkoch žiakov a v ich správaní. Je preto potrebné, aby sa získané výsledky aplikovali v pedagogickej a poradenskej praxi pri budovaní motivácie žiakov, zmysluplnosti ich školských a mimoškolských činností, zdravého sebavedomia a cieľavedomého zamerania na budúce uplatnenie sa. Na druhej strane je nutné zamerať sa na elimináciu negatívnych emócií trémy, strachu a úzkosti.